

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Árany Bika-bérbázis). — Telefon: 113 (7 mellékárammal). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

(Árany Bika-bérbázis) félélelet. Telefon: 113 (7 mellékárammal). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig. Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.

Száll a por

A debreceni utcákon, torlódik a szemét a járdákon és gyűlik a szenny az úttesteken. Foglalkozunk kell ezzel az állapottal, mert a piszok mindenkor melegágya volt és maradt a különböző járványoknak, betegségeknek, melyek különösen így ősz felé szedik áldozataikat. Sürgős is az intézkedés, mert az őszi időszak beköszöntésével még rosszabb lesz a helyzet ezen a téren. A város tisztálattalanágának gyökerét egy városi rendezésben kell keresni. Még 1945-ben történt, hogy a város polgármestere kiadott egy rendelkezést, hogy a háztulajdonosok, illetve lakók házuk előtt utközépig kötelesek a szemetet eltakarítani. Ez az intézkedés — bár akkor is szabályellenes volt — még magyarázható volt azzal, hogy rendkívüli idők rendkívüli rendelkezéseket engedtek meg. Ma már azonban teljesen idejét múlt a rendelkezés, holott papíron még ma is fennáll. — De csak papíron, mert a valóságban csak igen kevesen tartják be. Nehezen is lehet megkövetelni a háztulajdonosoktól, hogy számtalan gondjajuk mellett még utcásepről és fuvarozási munkálatokról is végezzenek. — A kis háztulajdonosokról van szó; mert, hiszen, a forgalmasabb helyeken a város végezteti az utak tisztítását.

Ma az a helyzet, hogy az utcák tisztántartása vagy egyáltalán nem, vagy csak kis részben történik meg. — A legtöbb helyen a háztulajdonos vagy a lakó összeszepti a háza előtti utszakaszon a szemetet, de arra már igazán nem vállalkozik, hogy árága fuvar fogadjon a szemét elszállítására, mely ilyenformán kupacokban gyűlik és fertőzi a levegőt.

Az utak tisztántartása a város felelőse lenne. Itt azonban az a helyzet, hogy míg a békeévekben 120 embert alkalmazott a város utcaseprése, ma 40 embernek kellene elvégezni ezt a feladatot. Természetesen, ez lehetetlen, hiszen a sok rom követekezésében nagyobb a szemét, több a por, tehát még több utcaseprésre lenne szükség, mint a békeévekben volt. Az egyharmadra csökkentett létszám azonban még a forgalmasabb utszakaszon, terek stb. tisztántartását is csak nehézségek árán tudja elvégezni.

Az első teendő, amit itt el kell végezni, az, hogy emeljék fel az utcáseprők létszámát. Ez nemcsak a város közegészségügye szempontjából fontos, hanem egyúttal ezzel is csökkenteni lehetne az égető munkanélküliséget. Szükség van arra, hogy az utcáseprők számát fokozatosan a békebeli emeljék fel.

Addig is, amíg ez megtörténik, szükséges, hogy a város több igát állítson be, hogy a házak előtt, az úttestek szélén kupacokba hordott szemetet végrevalahára elszállítsa a város. Mert most úgy áll a dolog, hogy a negyvenes utcáseprői létszámhoz is kevés az iga, amelynyt a város szemetfuvarozásra beállít.

Ezek az azonnal teljesítendő kívánságai a város közönségének. De ezek mellett állandó

Aláírták a magyar-jugoszláv művelődési egyezményt Ma érkezik haza a magyar kormányküldöttség

Belgrád, okt. 15. Szerdán délután 12 órakor került sor a magyar-jugoszláv művelődési egyezmény aláírására a jugoszláv külügyminisztérium protokollosztályán. Az ünnepélyes aláírás magyar részről Molnár Erik külügyminiszter, Veres Péter hadügyminiszter, Domi István a Kisgazda Párt elnöke, Szabó Zoltán belgrádi követ és Alexics György kultuszállamtitkár vett részt, jugoszláv részről pedig Szilimovics az iskola és tudományi bizottság elnöke, Vidébit helyettes külügyminiszter, Mirzovicz budapesti jugoszláv követ. Az egyezményt magyar részről Molnár Erik, jugoszláv részről Szilimovics írták alá. A kulturális egyezmény aláírása után Szilimovics így szólt:

— Ma jelentős szerződést írtunk alá a magyar köztársaság és a jugoszláv népi köztársaság közötti művelődési egyezményről. A kereskedelmi egyezmény után, amelyet nemrégiben írtak alá népek képviselői, a művelődési szerződés további lépést jelent a

népeink közötti fejlődés és barátság útján. E tényekből láthatjuk, hogy semmi kilátás sincs arra, hogy a régi ellentétek visszatérjenek. Természetesen ellentéteinknek ez nagy szomorúságukra szolgál. A népek közötti barátság olyan sikerrel fejlődik, hogy tartós, szétválaszthatatlan és mélyé válik. Ebben Jugoszlávia népi és a magyar nép közötti szilárd és tartós együttműködés és barátság.

Ezután Molnár Erik mondott rövid beszédet. A háború után létrejött új Magyarország célja a demokrácia megszilárdítása és újjáépítése — mondotta. — Ezt csak békében tudjuk elérni, ezért a magyar külpolitika békepolitika. Tudjuk, hogy elsősorban a szomszédos népi demokráciákkal kell együttműködnünk. Ezért fontos állomás a magyar-jugoszláv művelődési egyezmény aláírása. Nem véletlen, hogy Magyarország a szomszédos népek közül elsőnek Jugoszláviával köt művelődési egyezményt, mert e két nép a reakció minden kísérlete ellenére

is mély rokonszenvvel viselik egymás iránt, de ezenfelül gazdaságilag is kölcsönösen támogatják egymást és segítenek megvalósítani egymás 3, illetve 5 éves tervét. Ezt a gazdasági együttműködést egészíti ki és fejleszti tovább a most megkötött művelődési egyezmény. Célja a két népet, amely érzelmiileg amúgy is rokonszenvezik egymással, még közelebb hozni egymáshoz és megismertetni egyiket a másikkal. Az egyezmény fontos állomása a két nép közötti baráti viszony továbbfejlesztésének. Ebben a jugoszláv-magyar barátság!

Szerdán reggel a magyar kormányküldöttség több tagja megtekintette Belgrád nevezetességét.

A magyar kormányküldöttség Belgrádból csütörtökön délelőtt 9 órakor érkezik Budapestre. A hazatérő államférfiakat a kormány Budapestben idező tagjai Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettese vezetésével a keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadják.

A csehszlovákok bevonultak a három átszatolt községbe

Szerda hajnali öt órakor megtörtént a békeszerződés értelmében Csehszlovákiának ítélt három község: Horvátjárú, Oroszvár és Dunacsún átadása. A magyar közigazgatási szervek már tegnap elhagyták a három községet, amely néhány órára a helybeli lakosokból alakult bizottságok igazgatása alá került.

Szerdán hajnalban öt órakor a csehszlovák hatóságok bevonultak a három községbe és átvetik a közigazgatást. A határmegállapító bizottság folytatja az új határ pontos kijelölésére vonatkozó munká-

kat. A szerdára virradó éjjel 45 tehergépkocsi, 100 vasúti teherkocsi és 250 lovaskocsi szállította el azokat a családokat, főleg telepeket, akik már korábban bejelentették, hogy magyar területre kívánják költözni. Összesen 70 család költözött el.

Szerdán hajnalban öt órakor a csehszlovák hatóságok bevonultak a három községbe és átvetik a közigazgatást. A határmegállapító bizottság folytatja az új határ pontos kijelölésére vonatkozó munká-

kat. A szerdára virradó éjjel 45 tehergépkocsi, 100 vasúti teherkocsi és 250 lovaskocsi szállította el azokat a családokat, főleg telepeket, akik már korábban bejelentették, hogy magyar területre kívánják költözni. Összesen 70 család költözött el.

Visinszkij élesen bírálta a munkabizottság létesítésére vonatkozó amerikai javaslatot

Lemondott Clayton amerikai államtitkár - A palesztinai probléma

Lake Success, John Foster Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere az Egyesült Nemzetek Szervezete politikai albizottsága előtt kijelentette, az Egyesült Államok elvárja a mostani közgyűléstől, hogy visszavonja az Egyesült Nemzetek Szervezete „elvetett tekintélyének egy részét”. Dulles az Egyesült Államok nevében határozati javaslatot nyújtott be, amely azt kívánja, hogy átmeneti munkabizottságot állítsanak fel az ügyek vitelére arra az időre, amikor a közgyűlés nem működik.

Visinszkij kijelentette, hogy az átmeneti munkabizottság létesítésére vonatkozó amerikai indítvány elfogadása gyengítendő az Egyesült Nemzetek Szervezetét. A javaslat megsértése az alapokmányoknak és magának a demokráciának is. Az így létesítendő munkabizottság hatalmasabb lenne, mint a biztonsági tanács. Ha az amerikai indítvány megvalósul, az Egyesült Nemzetek Szervezete megszűnne létezni. Szerinte, az indítvány

mögött háborús uszítás húzódik meg. Az Egyesült Államok javaslata újabb lépés a nemzetek egységének aláásására, márpedig a szervezet fennállásának alapköve az állandó tagok közötti egység, ha ez megszűnik, az UNO is megszűnik létezni.

Evatt ausztráliai külügyminiszter elvetoja az amerikai indítványt, de kétségbe vonja egyes részleteinek helyességét. Bolívia és Kolumbia kiküldöttje támogatta a javaslatot, majd a tanácskozást elnapolták.

A PALESZTINAI KÉRDÉS
Az Egyesült Nemzetek palesztinai bizottságában Peru és Haiti kiküldöttje támogatta a felosztás gondolatát. Peru kiküldöttje javasolta, hogy Jeruzsálemet tartsák meg a kereszténység erkölcsi és jogi igazgatása alatt.

A londoni rádió értesülése szerint az arab államok nem gondolnak arra, hogy nagyobb csapatokat küldjenek Palesztinába, hanem inkább valószínű, hogy

katonákat guerilla harcosokként vetik be.

SZIRIAI INDÍTVÁNY
Sziria indítványt terjesztett a palesztinai bizottság elé. — Az indítványban azt ajánlja, hogy Nagybritannia készítsen új gyarmági megállapodást Palesztinára vonatkozóan és azt terjeszse jóváhagyás céljából a közgyűlés elé. Nagybritanniának mint az átmeneti idők alatti igazgató hatalomnak, ki kell mondania: 1. megalkotja a palesztinai demokráciás szuverén államot; 2. alkotmányozó gyűlést választanak; 3. ez az alkotmányozó gyűlés alkotmányt dolgoz ki a palesztinai állam számára, ebben biztosítja Palesztina valamennyi lakójának polgári és vallási jogait és végül 4. meghatározott időn belül kormányt alakítanak és a gyarmati igazgató hatóságától ez veszi majd át az igazgatást.

CLAYTON AMERIKAI ÁLLAMTITKÁR LEMONDOTT
Meg nem erősített washingtoni hír szerint Clayton amerikai ál-

lamtitkár benyújtotta lemondását Truman elnöknek. A lemondás okai még ismeretlenek, de diplomáciai körökben úgy vélik, hogy a Marshall-tervvel kapcsolatban felmerült nehézségek indították Claytont lemondásra.

Hivatalos amerikai körökben szerzett értesülés szerint Truman elnök elfogadta Clayton gazdasági ügyekkel foglalkozó amerikai külügyminiszter-helyettes lemondását. Ugy tudják, hogy a lemondás tudomásulvételéről a Fehér Ház rövidesen közleményt bocsát ki. Értesülés szerint Clayton külügyi államtitkár telessége egészségi állapotával okolta meg a gazdasági életből való visszatérést. Nem hivatalos jelentések viszont arról számolnak be, hogy Clayton azért mondott le, mert nem tudta meggyőzni Marshall külügyminisztert a nemzetközi kereskedelmi politikával kapcsolatos elgondolásainak helyességéről.

Az Egyesült Nemzetek gazdasági bizottsága 32 szavazattal 6 ellenében elutasította azt a legyelet javaslatot, hogy 4 tagállamok ne kössenek gazdasági egyezményeket az Egyesült Nemzetek keretein belül. Heten tartózkodtak a szavazástól.

SZTALIN GENERALISSZIMUSZ kedden fogadta Zilliacus vezetésével a Szovjetunióban tartózkodó angol munkáspárti képviselőket.

BIDAULT A NEMZETKÖZI HELYZETRŐL

Bidault francia külügyminiszter a köztársasági népi mozgalom strassburgi választói gyűlésén nyilatkozott a nemzetközi helyzetéről. Rámutatott arra, hogy a mostani nehézségekből Franciaország csupán amerikai segítséggel lábalhat ki. Híelt kérni igen súlyos dolog — tette hozzá —, de hasonló kényszerűségben van Nagybritannia is, holott ez az ország régen az egész világot pénzelte. Egyébként más időben elég sokat tettünk másokért. Az amerikai segítség — folytatta Bidault — nem elegendő és szükség van arra, hogy elsősorban magunk segítsünk magunkon. A továbbiakban hangsúlyozta, hogy az ajtó nyitva áll továbbra is az együttműködésre ama régi Európa számára, amelyben nem volt szükség utlévelre. A külpolitikai kérdések taglalása során Bidault még a következőket mondotta:

— Moszkvában voltam annak idején, hogy aláírtam a francia-szovjet szerződést és Párisban voltam a 16 nemzet képviselőivel együtt. Ha van ellentmondás e két cselekedet között, nem Franciaország az, aki ezt akarta. A diplomáciai helyzettel foglalkozva, Bidault kijelentette, kerülni kellene az Egyesült Nemzetek Szervezete kebelében, hogy egyes nemzetek kiküldöttjei nyilvánosság előtt olyan dolgokat beszéljenek egymás fejéhez, amiket egymás között is elmondhatnak.

CSEHSZLOVAKIA
moszkvai követe átnyújtotta a szovjet külügyminisztériumnak

3 drb 5x5-ös
Igazolvány kép 10 Ft
HORVÁTH, Sámtony utca 1/b.

evidenciában kell tartani az utcaseprés gépesítésének kérdését. Szemétspré-gépekre, locsológépekre van szükség, hogy az óriási területen fekvő Debrecen tisztán lehessen tartani. Tudjuk, hogy erre jelenleg nem áll ren-

delkezésre megfelelő anyagi forrás, de mihelyt beszerzésükre a legkisebb lehetőség mutatkozik, nem szabad elhanyagolni. Ugyancsak a közeljövőben megvalósítandó tervekhez kell tartozni a külsőségi utcák rendbe-

hozásának is.
Száll a por a debreceni utcákon. — A város vezetőségének megfelelő intézkedésén múlik, hogy ne szálljon sokáig.

A magyar, román, bolgár és finn békeszerződések csehszlovák részéről történt ratifikációjáról szóló okmányokat

BRIT TÁMADÁS A KELET-EURÓPAI NÉPBIROSÁGOK ELLEN

Az Egyesült Nemzetek jogügyi bizottsága előtt Shawcross brit delegátus a háborús bűnök kiadatásával kapcsolatban többek között ezeket mondta: „Anglia nem hajlandó kiadni olyan személyeket, akiknek az a bűnük csupán, hogy más politi-

kat nézetben vannak, mint hazájuk jelenlegi kormányja.” — Ezeket a személyeket — mondotta a brit delegátus — esetleg kivégeznék a „bírói eljárást utánzó komédiák során”. Anglia úgy érzí, a menedékhelyeket csúfolná meg ha kiadná ezeket a személyeket. „A kelet-európai államokban lezajlott népbírói tárgyalások nem nyújtanak biztosítékot arra, hogy Anglia nyugodt lelkiismerettel szolgál-tassa ki a kiadott személyeket” — mondotta a brit delegátus.

Nagybritánia budapesti követe átnyújtotta megbízólevelét

A MTI jelenté. Alexander Knox Helm Nagybritánia budapesti követe, aki eddig mint politikai megbízott képviselte az egyesült királyság kormányát Budapesten szerdán délelőtt 12 órakor átnyújtotta megbízólevelét Tildy Zoltán köztársasági elnöknek. Helm követ a következő szavak kíséretében nyújtotta át megbízólevelét:

— Ugyérem, Otelége kiténtett engem azzal, hogy ezt a küldetést reám bízta. Immar nem vagyok idegen Nagyméltóságod házában. Több mint tízenöt hónapon át onnólattal ügyeltem a normális állapot irányában történő fokozatos helyreállítási munkát és azt, hogy a számos nehézség ellenére az Ön háború által elpusztított ország és fővárosa fokozatosan újjáépül. Előre látom, a további fejlődésnek és haladásnak lesznek tanuja. Küldetésem ideje alatt arra fogok törekedni, hogy hű tolmácsolója legyek nemcsak a kormányomnak, hanem Magyarországnak és a magyar népnek is kormányom fele, amellyel mindent el fogok követni, ami hatalmamban áll, hogy országaink és népeink között a barátságot és a termékeny együttműködést megerősítsem és fejlesszem. Előre bízom,

hogy az elmúlt hónapok tapasztalata ugyancsak megerősíti bizalmamat és feladatom teljesítésében Nagyméltóságod és a magyar kormány teljes rokonszenvét és támogatását fogom élvezni.

Tildy Zoltán köztársasági elnök a következőkben válaszolt Helm követ szavaira:

— Követ ur! Különös örömmel tölt el, hogy ez a választás éppen Nagyméltóságod személyére esett, aki már ismeri ezt az országot, hol több hónapot töltött el abban az időben, amelyet történelmünk leg-súlyosabb korszakai közé sorolhatunk. Valóban ez az ország megmutatta az újjáépítésre irányuló akaratát és élelkeskedését. Különösen jellező érzéssel tölt el az, hogy erőfeszítéseink megértésére találunk. Biztosíthatom Nagyméltóságodat, nagy súlyt helyezek a népeink és országaink közötti baráti viszony és gyűlöletesség együttműködés fejlesztésére, ennek a cél-nak szolgálatára fogok törekedni, Ön pedig számíthat a magam és kormányom támogatására fontos küldetésének teljesítésében.

Helm követ ezután benyújtotta a köztársasági elnöknek követségi-ének tagjait, akikkel a köztársasági elnök szívesen elbeszélgetett.

Azonnali hatállyal életbelépett a kettős árrendszer a szappanforgalomban

A hivatalos lap közli az iparügyi miniszter rendeletét az új szappan-árakról, amelyek már a mai napon érvényesek. Ezzerint a mosószappan ára jegyre kilogrammonként 4,87 forint, a szabadszappan 11,70 forint, az egyesített szappan 1,80 forint, az egyesített szappan 1,44 forint, ezzel szemben

a szabadforgalomban az egyesített szappan ára 4,25 forint, az egy-esezt pedig 3,40 forint. A mosószappan és szabadszappan ára jegyre 1,83 forint, a szabadforgalomban pedig 2,35 forint. Egyébként a piperezappan átlagárát 24,40 forintból állapították meg.

Razzia a budapesti luxushelyeken

15 luxushely-tulajdonost közellátási vétéség miatt internálnék. A budapesti gazdasági rendor- ség kedden estől a hajnali órákig tartó árellenőrző razzia-t tartott a fővárosban. A razzia során 30 luxus vendéglő és szórakozóhely ellenőrzését végezték. Az ellenőrzés meglepő eredményt hozott. 15 luxus szórakozóhely és vendéglő tulajdo-

nosát internálnék a közellátás érdekeit veszélyeztető közélet-kezelés és ártáplálás miatt. — Üzlethelyiségeiket bezárták, a lefoglalt élelmiszerkészleteket pedig a székesfőváros közellátási hatóságainak rendelkezésére bocsátották.

A járási tűzoltóság nagyszerű seregszemléje volt a vámospercsi tűzoltóverseny

Jakobinyi József alezredes, vármegyei tűzoltóparancsnok és dr. Kiss Gábor járási főjegyző kezde-ményezésére valósult meg az Országos Tűzoltóparancsnokok hozzájárulásával. A verseny és ünnep- ség előzetes rendezését Jakobinyi főparancsnok és Kiss dr. főjegyző irányításával Bíró Imre és Nemcséri Zoltán tűzoltóhadnagyok végezték Komonyi László községi ve-zetőjegyző és a vámospercsi tűzoltó-ság közreműködésével. A ver-seny keretében tartották meg a megyei, városi, községi és üzemi tűzoltóparancsnoki értekezletet is. A megjelentek számainak elhelye-zéséért és ellátásáért elismerést ér-demel Vámospercs előjárósága és a községi tűzoltósága.

A városi és községi tűzoltóparancsnokok közül a vámospercsi tűzoltóparancsnokok odaadandó kitűnést nyújtották. A versenyre megérke-zett dr. Tozsa elispán és dr. Molnár Győző rendőrelvezetés is. A csap- tverseny első díjért Egyek csapa-ta nyerte, melynek legyelemezett-ségén, szaktudásán megállított Bank István községi tűzoltópa-rancsnok odaadandó kitűnést nyújtta. A második díjat Nyírábány, harmadikat Hádóhadház nyerte el ki-magasló eredményekkel. A verseny befejezése után dr. Zubriczki alez-redes intézett beszédet a csapa-tokhoz, majd az elispán kiosztotta a verseny díjait.

A párisi közlekedési sztrájk okozta nehézségek kiküszöbölésére több ezer katonai gépkocsit küldenek Párisba. A francia ke-reskedelmi tehermozgást 31.000 tonna és mátróra csökkentették sztrájkja lép.

Kedden délután a Románid-művek két csatlósának mun-kásai elhatározták, hogy sztrájk-ba lépnek.

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6. Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Rendlet a békeszerződés életbelépéséről

Budapest. A kormány rendelet adott ki arról, hogy a párisi békeszerződés szeptember 15-én életbe lépett. A békeszerződésben kitűzött határidő számítása szempontjából az életbelépés

napjának szeptember 15-ét kell tekinteni. Ugyancsak szeptem-ber 15-ével megszűnt a hadállap- pot Magyarország és Románia között is.

Byrnes harmadik világháborúról és az atombomba használatáról beszélt javaslataiban

Washington. (United Press.) James Byrnes, volt amerikai kül- ügyminiszter — kinek most meg- jelent és minden békeszerződés em- berben nagy felháborodást kiváltó könyvéből kiderül — azt javasol- ta, hogy az atomenergia és bé- keszerződésekkel kapcsolatos meg- egyezéssel szemben tanúsított szovjet obstrukcionizmusra jobb és több atombombával válaszol- junk és üzzük ki a vörös hadsere- get Németországból — ha szüksé- ges, erő használatával. „Szenná- ción” javaslatához hozzátette — melynek különben címe: „Az ak- ción tiz lépése a béke helyreállítá- sára” — hogy „ha az oroszok nem hajlandók engedelmessékedni, ak- kor az egy harmadik világhábo- rúhoz vezet”.

Ez a javaslat részlet Byrnes memóriájából, melyet a Harper Brothers könyvkiadó „Speaking Frankly” (Beszéljünk őszintén) címmel szerkesztés adott ki. A memoár beszámol azokról a színtá- rnak mögötti tárgyalásokról, melyeket Molotovval folytatott a je-

lenlegi szovjet-amerikai „hideg háború” előjátékaként, valamint tartalmaz többszáz incidenset, mely annak hangoztatására bírta rá, hogy „erőteljes politikát foly- tassanak a Szovjetunió irányá- ban” és amelynek következtében elhatározta, hogy „szükség esetén ez erő használatával támasszák alá az erőteljes politikát”. Byrnes könyve felidézi az eseményeket sa- ját tárgyalásai az oroszokkal a Wallace-incidens ügyében, amik- or utámszómai intézett Truman elnökhez Henry Wallace jobbkat- tása ügyében. Byrnes befejezésül azt írja, hogy a Szovjetunió vég- ség célja Európának valami módon való uradása”. Ilyen célok kikü- szöbölése csupán az lehet, hogy „részben a Szovjetuniót arra, hogy minden támadó cselekedetet az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elől visszok és minden szovjet vétő felhívás lesz a többi Egyesült Nemzet számára, hogy kollektíven cselekedjenek a Szov- jetunió megállítását illetően”.

A budapesti népbírói elnök visszautasította a brit delegátus támadását

Budapest. A 41 vádlottas össze- esküvés bűnper négy hete tart. Dr Varga László ügyvéd Barankovics párti képviselő védőbeszéde során a Kis Újság egyik számából idézte Shawcross brit delegátusnak az Egyesült Nemzetek keddi ülésén elhangzott, a kelet-európai népbíró- ségok ellen intézett durva támadá- sát, amelyben a demokratikus népbí- rórságok ellen folytatásban lévő bűnvádi eljárásokat „bírói eljárást utánzó komédiának” nevezte.

A különadás elnöke Öt Vilmos a védőbeszédet félbeszakította viz- szautasította az illetékesen és alaptalan támadást. Shawcross brit delegátus a kelet-európai népbí- rórságok ellen intézett szokalla-

pul durvahangú támadása nyilván nem vonatkozhatik a magyar népbírórságok eljárására, mert a ma- gyar népbírórság mindenkor a tör- vények és a több évtizedes bírói gyakorlat, valamint a jogtudomány alapján állva hoztak ítéleteket. — Semmiestre sem vonatkozhat az a támadás a magyar népbírásko- dásra. Beszédés példája a jelen el- járás, amely immár negyedik hete folyik, hogy a tegnapi napig a bi- zonyítékgyűjtés indítványokra hozott végzés kihirdetőségig a vádatóság részéről, sem pedig a védelem részéről perfellébezés el- len egyetlen semmisségi okot sem jelöltek meg.

Megnyílt a román parlament

Bukarest, okt. 15. Mihály kirá- ly nyitotta meg a román par- lament második rendes ülészá- kát. A királyi kéziratban beje- lentette az uralkodó, hogy ebben az ülészakában a képviselőház elő kerül az új igazságügyi re- form, amely a népi erkő bevoná- sát írja elő a járásbírói karba. Letárgyalja a képviselőház az előkészített gazdasági és pénzügyi törvényjavaslatokat, — köztük azt, amelynek célja a közterhek igazságos megosztása. A békeszerződések ratifikálása után Románia visszanyerte nem- zeti szuverenitását. Románia,

mint szuverén nemzeti állam to- vább folytatja a hagyományos demokratikus külpolitikáját. — Szoros kapcsolatokat kíván fenntartani a békeszerető, szabadságszerető és demokratikus ál- lamokkal, köztük elsősorban a Szovjetunióval, amelynek had- serege vért áldozta Románia felszabadulásáért. Baráti kap- csolatot kíván mindazokkal az államokkal, amelyek a béke és a demokrácia hívei és ezekkel az államokkal baráti, megem- támadási és kulturális egyezmé- nyeket köt. (MTI)

Varga Béla Amerikába utazik

Zürichből jelenti az „Exchange Telegraph”: Varga Béla, a ma- gyar nemzetgyűlés egykori el- nöke Zürichbe érkezett. Varga Béla úton van Páris felé, ehon- nan Washingtonba repül.

BELPOLITIKAI HÍRER

A Független Kisgazda Párt miniszteri elnökének kedden délután értekezletet tar- tottak. Megvitatták az időszerű kérdéseket és letárgyalák a Gazdasági Főtanács elé kerülő ügyeket.

A legközelebbi pártköz érte- kezőtet péntek délelőttre hívják össze. Ez az értekezlet meg veg- legesen dönteni az államtitkárok számának csökkentéséről.

Szerdén az országgyűlés vala- mennyi bizottsága ülést tartott. Ezeket megváasztották az el- nököket illetve alelnököket.

A Gazdasági Főtanács szer- dán ülést tartott, amelynek so- rán foglalkoztak a kormány- programus beosztási vonatko-

sát érintő kérdésekkel és az Anyag- és Árhivatal szervezé- vel, amely a helyi ármegállított bizottságok megszervezését cé- lozza. A Főtanács szerdai tár- gyalása inkább megbeszélés jel- légű volt, mert hiszen a tanács több tagja Belgrádban tartózkod- dik és így érdemleges határozat- hozatalról nem lehetett szó. — A G. F. jövő szerdai ülése elé igen nagyhorderejű kérdések kerül- nek.

Mi okozta a pécsi bányászterencsélenségek?

Pécs, okt. 15. Dr. Ember Kálmán bányászati főtanácsos, a pécsi bá- nyászterencsélenségek okozója, hogy az Andrásházaiban történő sztrájk- lenéségre ügrelen a vizsgálat meg foly- de már az eddigi adatok alapján megállapítható, hogy a sztrájk- lenéségre több véletlen körülmény közre- játszott. A sztrájk lenéségre a bányászok öntelődő módon tárgyoltak, akartak megemlíteni a sztrájkot, hogy azük részében forog, már nem volt idejük a mine- keltőre. Dr. Antal iparügyi miniszter a miniszterium adományaként 12.500 tonnatot jutott el Tólay József bányászterencsélenségre a hősihalál halt bá- nyászok hátramaradtait követi való- ságára. A hátramaradtok meg- sérdésére egyháziul Pécsen társad- lom mozgalom is indult, amely nagy- eddigi is első eredményt írt. (MTI)

Vígyszínház

Debrecenben először a sziv- hezzeső, lebillenő, felfej- tetetlen amerikai filmretek

A nagy hazugság

Az anyaság, a szerelem himnusza! Fősz: Bette Davis, Mary Astor, George E. Stone. Előadások: 4, 6, 8 óraor. Brest.

APOLLO MOZI

Debrecenben először! Mopex film! Egy férfi két életet, egy asszony egyet! A legnagyobb szerelem megállíthatatlan! Greer Garson és Roland Colman új megújulás.

METEOR MOZGO

A legújabb, exotikus filmjeink. Egy férfi két életet, egy asszony egyet! Előadások: 4, 6, 8 óraor.

KELET LEANYA

A legújabb, exotikus filmjeink. Egy férfi két életet, egy asszony egyet! Előadások: 4, 6, 8 óraor.

LEGUJABB

A Magyar Városok Országos Szövetsége október 18. és 19-én Miskolcon tartja az évi rendezés köz- gyűlését. Ezt megelőzően 17-én a szövetség választmánya a Miskolc melletti Görömbölytapolca lúrdó- úléseztik, hogy a közgyűlést előké- szítse. Mindket helyen Bogár Jó- zsef Budapesti polgármester elő- költ. A közgyűlésen megjelenik Dinnyés Lajos miniszterelnök és a kormány több tagja is. Eddig mint- egy 35 város polgármestere jelen- tette be részvételét a közgyűlésre.

Az AFL Szanfranciskóban ülé- sező kongresszusa kibuktatta az alelnöki székéből Lewist, az ameri- kai szakszervezeti mozgalom vezetőjét.

A magyar parasztfilmek dájája tanulmányútjával kapcsolatban telmerült panaszok ügyében Szabó Árpád földművelésügyi miniszter vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat ismolytatására Böhm Vilmos stockholmi magyar kö- vetet kérte fel.

Orizetbevettek Jármy volt képviselőt

Budapesti sajtójelentések szerint a budapesti gazdasági rendőség orizete- vetto dr. Jármy Gyula ügyvédet, aki a Szabadság Párt nemzetgyűlési ké- pviselője volt. Egyérel hivatalos jelen- tés nem adták ki, mivel a nyomozás még folyamatban van.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVESZET

Garay Ernő, a román és bécsi operaház hőstenora a Szen. László énekar oratóriumestjén. Az október 19-én, vasárnap délután 6 órakor az Arany Bika dister- mében rendezendő hangverseny előkészületi befejezéshez közö- lednek. A zenekar és énekar nagy lelkesültséggel készül az előadásra. Az énekar által áprilisban igen nagy sikerrel előadott Beethoven: Krisztus az Olajfák hegyén című oratórium után a kö- zönség érthető vágyakozással te- kint a Haydn: Teremtés és Händel: Messiás című Debrecenben még nem hallott oratóriumainak előadására. A három klasszikus zeneköltemény előadásának meg- hallgatását még kívánatosabbá te- teti az a körülmény, hogy az orató- riumokban szereplő kitűnő ope- raházi énekek között Garay Er- nő a bécsi és római opera hő- stenora is fellép. A még eladat- lan jegyeket a Kovács trafik (Kossuth u. 15.) árulítja. (*)

A Csokonai Színházban Hány János Kodály daljátéka hétfőig másoron marad. Hétfőn este mutatja be a színház bemutatóelőadását. Kedden este pedig A. bérletben járó és a Művészi Színház nagygyűlési darabját, a Vidám kisváros. Szerdán este bemu- tatóelőadás, előzetesben pedig ber- letelőadások operaházi vendégekké. A Tócsa kerül szíre, míg pénteken dol- gozó, szombaton szívegyben, vasárnap bérletelőadásban újabb a Vi- dám kisváros kerül műsorra.

Nagy hazugság. Egész újrakerült fil- met láttunk tegnap a Vigaszínházban. Nagy hazugság címmel. A film párat- lanul lebillenő esztelen, a kil- ténő szereplők és egy előadás néger dal mellett Bette Davis megdöbban- em. Aki a legújabb repülő filmjeink- esőre a Nagy hazugságot meg- maradandó élményt jelent minden né- zőnek. A film előt jó amerikai hir- dot láttunk (Vígyszínház).

Vasárnap ünnepli Debrecen a felszabadulás harmadik évfordulóját

Vasárnap, október 19-én lesz három éve, hogy Debrecen városát a diadalmosan előnyomuló Vörös Hadsereg felszabadította. Debrecen városa ünnepélyes keretek között emlékezik meg a felszabadulásról. — Szombaton este 7 órakor zenés takaródó lesz, a MÁV zenekar vonul végig a városon; vasárnap reggel a honvédek ad zenés ébresztőt, 8 órakor az egyházak istentiszteletein emlékeznek meg a felszabadulásról; 9 órakor gyűlekeznek a felvonulá-

ban résztvevők a Nagyszálló előtt, fél 10 órakor indul a felvonulás, amelynek során megkoszorúzzák a szovjet hősi emlékműveket. Fél 11 órakor a Kossuth-szobor előtt ünnepély lesz, amelyen Szabó Kálmán polgármester mond beszédet, Kormos Lajos színművész szaval. Este a Csokonai Színházban, a „Háry János” előadása előtt dr. Asztalos Sándor kultúrta-nácsnok emlékezik meg a felszabadulásról.

Tizenkéttagú küldöttség érkezik holnap a Hortobágyra

A hortobágyi hasznosítási munkálatok méretei, lehetőségei megvizsgálására holnap tizenkéttagú küldöttség érkezik a fővárosból. Berei Andor, az országos Tervhivatal főtitkára és Piacsek András, a Hortobágy hasznosításának kormánybiztosa vezetik a földművelésügyi minisztérium, a Tervhivatal és

az öntözésügyi hivatal kiküldötteit. Pénteken délelőtt Tiszakecsire mennek a csatorna szivattyútelepének megszemlélésére; délután az ohati állami gazdaságra látogatnak el; — szombaton a balmazújvárosi félbemaradt csatornaszakaszt nézik meg; végül délután a halastavakhoz mennek ki.

Az igazságügyi alkalmazottak, a fogalmazó és irodaszemélyzet is kéri fizetése sürgős rendezését

A köztisztviselők fizetése rendezése során először a vasutasok, majd a postások fizetését rendezték, utána a nevelők fizetését javították. Végül hosszas harc után a bírák és ügyészek, az igazságügyi tisztviselők kaptak státuszrendezést és ezzel együtt járt fizetésük méltányos rendezése és összegszerű emelése is. Most, hogy az önkormányzati alkalmazottak, a városi és vármegyei, községi alkalmazottak is körük fizetésük rendezését, az a téves hír van a köztudatban, hogy az igazságügyi tisztviselők minden rétegét érintette a státuszrendezés, a fizetésjavítás és így egy nagyobb társadalmi réteg került aránylag kedvezőbb helyzetbe. Pedig ez nincs így. Az igazságügyi tisztviselők egyik vezetője alábbiakban informálta a „Debreceni”-t:

Most azonban hangot adnak panaszainknak és sérelmeinknek és kérjük, hogy végre az igazságügyi alkalmazottak másik nagy rétege, amely számszerűleg nem kisebb, mint a bírák és ügyészek tömege — részeseüljön fizetésrendezésben. Szociális, társadalmi szempontból is égető szükség van a kérdés gyors megoldására, a fizetés felemelésére és rendezésére. Nem akarunk már tovább is mostoha-gyermekek lenni — kérjük a kormányzattól, az igazságügyi minisztériumtól a gyors orvoslást és javítást — fejezte be felvilágosítást informátorunk.

Az bizonyos, hogy kérelmük jogos, méltányos, igen sok szegény, nélkülöző családot érint ez a kérdés, kérelmüket, kívánságuk rendezését minden tárgyilagossal és megértéssel kell, hogy fogadják.

A hősi halált halt bányászok temetése

A köztársasági elnök és a magyar kormány képviselőinek jelenlétében nagy részvét mellett helyezett örök nyugalomra a hősi halált halt öt pécsi bányász földi maradványait. Bán Antal ipariügyi miniszter gyászbeszédében kijelentette, hogy a demokratikus Magyarország kormánya és lakossága szerető szívvel, nagy megbecsüléssel tekint a bányák dolgozóira. Mindnyájan sokkal adóga vagyunk a kötelezőségeitől, hős halottainknak. Gyászos sorsuk arra int bennünket, hogy a jövőben még nagyobb áldozatkészséggel gondoskodjunk bányáink védő és mentő berendezésének korszerűsítéséről, de gondunk legyen arra is, hogy a bányák dolgozóira egyre javuló anyagi körülmények között éljenek.

Megkezdik a fajegyekre a fa kiadását

Az erdőgazgatóság kiadta a városnak a kiutalt mennyiségből a 100 vagon fát. A fát a közlelmzési ügyosztály adja ki, az augusztus és szeptember havi jegyekre 80—80 kilogramm fa, az október havi jegyre 2 mázsa jut háztartásonként. Közélesen megkezdik az Eprekeri faraktárban a fa kiadását.

— Rajk Lászlóné az MNDSZ képviselőtében Olaszországba utazott az olasz Demokratikus Nőszövetség meghívására.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947. X. 16.

Takarékossági rendsabályok a belügyminisztériumban

Rajk László belügyminiszter rendeletileg a legrigorúbb takarékos-sági rendszerabályokat életbe léptette a belügyminisztérium keretében. A rendelkezés szerint állami gépkocsit csak feltétlenül szükséges hivatalos célra lehet igénybe venni és a gépkocsikat hivatali személyek hozzátartozói egyáltalán nem használhatják. Szigorúan takarékoskodni kell az fröszerekkel, papírral stb. A telefon is csak hivatalos ügyben szabad használni.

Rablótámadás a Kíshegyesi-úton

Bence István balmazújvárosi, Nagyhorttanyai lakos kedden eladott a debreceni baromvásárban egy tehenet 1720 forintért. A vonatot lekésté és gyalog indult hazafele. A Kíshegyesi-úton az esti órákban két férfi rátámadt, egyik tomja tárgyval fejbeverte, úgyhogy eszméletét veszítette. — Mire magához tért, a tettesek eltűntek és minden pénzét elvesztette. A két rablónak nyomában van a rendőrség.

Bírákötvények ismétlése

Most megjelenő rendelet értelmében annak a gazdálkodónak, aki 1945-ben, illetőleg 1946-ban hatósági kivétel nélkül teljesítette a termények, termékek és állatok szállítását, a jogszabályok és a beszállítói, termékek, termékek és állatok átvételének meg-feladó névvel közzétett meg nem volt kéhez, jelentkezni kell. Igényét a községi elöljárósnak, polgármesternek, Budapestben a kerületi elöljárósnak legkésőbb 1947. év november hó 15-ig jelentkezni be. Aki eddig az időpontig nem jelent be igényét, olyannak tekintendő, mint aki az őt megillető vételi ár követeléséről lemondott.

Vagyondézsma kötelesek figyelmébe

A vagyondézsma és vagyonszaporalati dézsma bevallással kapcsolatosan a következőkre hívja fel a városi adóhivatal mindazokat az érdekelteket, akik vallomást még eddig nem adtak be:

1. **Vagyondézsma kötelesek** minden egyház az egyházi vagyona után, ha az a 75.000 Ft-ot eléri vagy meghaladja. Mennek az egyházak célvagyonai, mint például a templom, iskola, temető, internátusok, képtárak stb. **Vagyondézsma kötelesek** az egyházi vagyon, akár ház akár föld, melyet egyházi javadal-mas használnak. Azonban nem a javadalmas ad vallomást, hanem az egyház, mint dézsmaköteles.

2. **Vagyondézsma kötelesek** az államnak, megének, városnak, társulatiadó köteles vállalatok, továbbá az összes társulatiadó kötele vállalatok (résztvénytársaságok, szövetkezetek stb.) vagyonuk értékére való tekintet nélkül.

3. **Vagyondézsma kötelesek** a természetes személyek, ha vagyonuk a 75.000 forintot meghaladja.

Hazonélvezettel terhelt vagyon után a teleknyvi tulajdonos külön külön a hasznélvező is tartozik bevallást adni. Ez utóbbi természetesen csak akkor, ha a kizárított hasznélvezői tőke értéke az egyéb vagyonával együtt a 75.000 forintot meghaladja.

4. **Vagyonzaporalati dézsma kötelesek** és külön vallomást tartoznak adni a vagyondézsma fizetésre kötelezettek közül azok, akiknél az 1939. december 31-ik napján megvolt vagyonukkal szemben 1947. január 1. napján 50.000 forintot meghaladó vagyonszaporalatuk van. Ez utóbbiak vagyondézsma vallomáson kívül még külön vagyonszaporalati dézsma vallomást is tartoznak beadni.

A vallomási iv nyomtatvány a városi adóhivatal I. em. 26. számú szobájában kapható. A vallomások

Téli almát terjesztésénél vásároljon Ungvári u. 4. (Baranyai utcából nyílik) Pavilon lakonyá mellett. Délután 2—6 óráig!

Háló, kombinált szoba, konyhaberendezés, 3 kamra, 10 tel legolcsóbb napi árban beszerezhető **Bálint Sándor** batorrektrében Csapo. u. 25.

Kapható laponként kihúzható csomagolásban is, gumirozott széllel.

Kuglábajnok betörőt fogott a rendőrség

A debreceni rendőrség Simon László miképercsi-ut-i lakos szemlélésben elfogta Tóth Imréné miképercsi lakos betörőjét, aki az ajtó felcsúszása után a szekrényből 230 forintot lopott. Tóthéknál teljesen azonos körülmények között loptak el a múltban 1500 forintot Simon azonban tagadja, hogy ezt a betörést is ő követte volna el.

Kihallgatása során Tóth, aki Miképercsen kuglábajnok, azt vallotta, hogy a lopott pénzt elküldte. Örizetbe vették és átadják az államügyészségnek.

A rablók álomba ringatták az útasokat és kifosztották

A Jassi és Bukarest között közlekedő egyik vonatot hétfőn éjszaka rablók kifosztották. A rablók gázt alkalmazva „álomba ringatták” az útasokat, majd podgyászukat elvették. A rablónak nyomuk vezetett.

Övönő választás, óvoda-ügyek

A város óvodafelügyelő bizottsága Nagy Lajos elnökletével ülést tartott. Dr. Asztalos Sándor kultúrta-nácsnok szövegezte, hogy az óvodákban még mindig elavult á-nópiés, együgyű dalocskákat tanítanak a gyermekeknek. Ez nem az óvónők hibája, a felsőbb haló-ég nem tett semmit még az óvodás gyermekek magyar zenei nevelése érdekében. Kodály: Zene az óvodában és Gyermekdal és gyermekjáték című műveit ajánlotta az óvónők figyelmébe. Ezek alapján tanfolyamot szerveznek az óvónők számára. A felügyelőbizottság felir a népielőti miniszterhez az óvodai foglalkoztatás korszerűsítéséért és magyarrá tételéért. A felügyelőbizottság megválasztotta a Rákosi-telepi óvoda mellé szervezett óvónői állásra Szent-

Imray Zoltán hajdúdorogi óvónő. Még két pályázat érkezett: Gáspár Margit tarpai és Tarr Ferencné derecskei óvónő részéről, de mindkét pályázat formai okokból elutasítandó volt, így a bizottság a választás tartalmára elnököl dr. Felegyházi Sándor tisztí főorvos javajalára egyhangúan választotta meg Szentimray Zoltánét.

Hírek a Szovjet-Unióból

Az Országos Könyvtarunk adatai szerint a szovjet rendszer fennállásának 30 esztendeje alatt 659 000 könyvet és nyomtatványt adtak ki 11 milliárdos példányszámban. Görkij művel 66 nyelven több mint 40 millió példányban láttak napvilágot. Nemrég jelent meg Sztálin összes műveinek első hat kötete 600 000 példányszámban.

Öriadszámot termeltek a moszkvai kerület egyik kolhozában. Mezőgazdasági szempontból nagy jelentőségű, hogy e több meletget kedvelő névnynt sikerült kitermelni Moszkva közelében.

Szovjet-Lettország parasztsága a terven felül 196 000 mázsa gabonát szolgáltatott be. A gabona-beszolgáltatások tovább folynak.

A kirgiz tejtermelő Szocialhoz írt levelükben közlik, hogy már ebben az évben elérik a termelésnek háború előtti színvonalát. A kirgiz tejtermelők ebben az évben 3358 mázsa vajjal többet termeltek, mint 1940-ben.

A gruz tea-trészt gyáral végrehajtották az évi tervet. A tea-feldolgozás tervét 110 százalékra, a készáru termelés tervét 106 százalékra teljesítették.

A szovjet iródnalom külföldön címmel a szovjet írók szövetsége kiállítást rendez a szovjet uralom fennállásának 30 éves évfordulójára alkalmából. A kiállításra több népszerű szovjet regény magyar fordítása is szerepel.

Irhabundák jó minőségben jó szabással **Kiss János** szücs-mesternél Piac-u. 41. udvarban.

Divat férfi gyapjuszövetek **HEGYI** posztó, szövet, kabát anyagok **HEGYI** posztó, szövet, bélésáru szaküzlete — Dégenfeld-tér 10. sz. —

Háló, kombinált szoba, konyhaberendezés, 3 kamra, 10 tel legolcsóbb napi árban beszerezhető **Bálint Sándor** batorrektrében Csapo. u. 25.

Cirakseprő minden mennyiségben legolcsóbban beszerezhető **Szeremlei-utca 13 szám.** Cirkel száma 1

Szombaton, 19-én este fél 8-kor
a BIKA nagytermében
Konferál: Dr. Hegedűs CAFFARY búvész.

TABÁNYI és PINOCCHIO együttes jazzparádé.

Jegyek az Arany Bika hallban.

Régi szüretetek

Hol volt, hol nem volt, talán igaz sem volt. Hatvan esztendővel ezelőtt bizony mégis csak így volt. Hét számottevő szőlőskert volt Debrecen környékén. Ugy kezdem keletről számolni: Péterfia utcai kert (később Szotyori Nagy Károly kert), Homokkert, Boldogfalvai kert, aztán nyugatra a városból: Hatvan utcai kert, Kántőskert, Vénkert, Sestakert. Minden kertben kis pajták sokasága. Igen sok előtt egy kis fél-szer, amely leginkább azt a célt szolgálta, hogy szüretkor, ha esett az eső, a taposó kádat, meg a faprést azalatt állították fel, hogy a szűrés munkája fenn ne akadjon.

No aztán jött a verőfényes szép október. (Hála Istennek több esővel, mint most!) Őszeült a tekinthető nemes városi tanács. Megállapította a szüret idejének takaros sorrendjét. Mert bizony ebben nagy rendet tartott a nemes tanács. Nem lehetett, hogy akkor szüretelők, amikor akarok. Bizony nem. Hanem meghirdette a város házi öszi levő dróthálóval behúzott szekrényben, hogy mely kertben mikor szabad szüretelni. Ezt a rendelkezést senki emberfia át nem merie hágní, mert rend volt a lelke mindenkinek.

Készült is a szüretre az egész város lakossága. Ünnepe volt ez, valóságos népiünnep. Korán reggel megindult a szüretelők serege a kert felé. Mondjuk a Hatvan utcai kert felé. Ki kosarat, ki vedret cipelt. A kétkerekű taligások, meg a szekerek vitték kifelé a bográc által kijavított kádakat, hordókat, puttonokat. No meg az otthoni kemencében megsültöt puda kalácsot. Reggel hét órára már meg volt szállva a szőlőkert a szüretelők sokaságával. Aztán megkezdődött a kertben nagy vigasság mellett a reggeli. A férfiak pálinkáztak, szalonáztak. A fehérség meg kávézott. Reggel után jött a gazda jókedvű parancsa:

— Asszonyok, lányok sort venni! Puttonosok puttonra! Aztán lányok, aki elhagyja a fűrtöt, nem táncol estére, már pedig cigány lesz, mégpedig a szánta Bangó!

Leté erre nagy öröm. Folyt a munka jókedvvel, vig dalolással fűszerezve. Az öregebb férfiak a háromlábos álló üst alá rakták a jó száraz venyigét. Tűzelték. Vizet forraltak. Hordót forraltak. A jó Isten jó termést adott, keltenek a hordók. A taposó a kádba ugrott, beakasztotta a taposókádba ütött két szegbe a taposószékot, aztán elkurjantotta:

— Jöhet a szőlő puttonosok!
Nem sokat kellett biztatni őket, hordták szorgalmasan az Isten áldását. Aztán kezdett gyorsan telni a szőlőkád, amelyből kis kerek fatállal töltötte a taposókádba az öreg nagyapó. Vigon, örömteljes, józsa kacagások között haladt a munka. A puttonosok pisztoly durrogatással, puska-porral töltött papíros békával ijjesztették a szőlőszedő menyecskéket és lányokat, akik visítva ugráltak fel a pattogó béka ugrándozására.

— Puttonos! Szép szőlős! — hangzott a kiáltás.
— Tele van a veder! Tele van a kosár!
Igy folyt a munka tréfálkozva, mosolygva egymással. Azután

BÚTOR
Budapesten
Newyork bútoráruházban
Grünwald Béla és Budapest, Dohány-u. 57., vásároljon hol a saját üzemehez készült legújabb és legjobb kivitelű káfo-, ebédlő- és kombinált szobák, konyha berendezéseket
a legelőkelőbb fizetési kedvezményekkel kapja. A megvásárolt bútorok csomagolását vagy tehermentes leszállítást vállaljuk

megkezdődött a kítaposott cefre tömése a hatalmas nagy faprésbe, amely ontotta a jó édes mustot. A taposókád alá ázott dézsból mergették a kiömlő mustot. Töltögtették a hordóba, amely kezdett szépen megtelni.

Megérkezett az öreg csász. Rézfokossal, mint ahogy ez illik a császi méltóságához. Kezében a kereszt kanta.

— Adjon Isten jó napot! Megbű szüretel!

— Fogadj Isten öreg — mondja gazdúr.

— Megy a munka gazdúr?

— Megy biz a, ha hajtjuk!

Azzal veszi gazdúr az őrost és a jóféle gohér szőlőből már előre „kanizott” újbórral kímálja az őreget.

— Igyon már kend egyet az egészségünkre, meg oszt erre a bű Isten áldására is!

— Jó szívvel fogadom, megköszönöm gazdúr jóságát. Elfogadom!

Azzal jól meghuzza a kétlites őrost, majd megtörlí lelőgő ősz bajuszát:

— Adjon az Isten ezerannyit.

— Köszööm! — viszonzza a gazda.

Ekkorára megtöltik az öreg kereszt kántáját musttal. Ez a császi komencióhoz tartozik, kidukál neki, no meg oszt egy fonott kalács is. Az öreg illendőképen megköszöni a szüretelők, veszi a rézfokost, meg a kereszt kántát és ballag a csoszhoz felé, hogy ez ő hordója is hadt teljen.

A Szent Anna-utcai templomból már kihallatszik a déli hangszó. A gazdasszony nagyon takaros házlásszony, pontos a maga dolgában, mert kiáll a szőlő gerádjára és elküldi:

— Asszonyok, lányok, emberek kész az ebéd. Hagyják abba a munkát!

Nem kell kétszer sem mondani. Besereglik a szüretelők csapata a pajtába. Az asztalon már ott párolog a jó juhusos kása, amelynek pompás illatától meg a jólakot ember is rögtön éhes lesz. Körülülk a nagy asztal. Akkerek hely nem jut az asztalnál, az gyolagszókra kuporodik s ölébe veszi a tányért. Most aztán előkerül az öreg, kopott csikóbőrös kulacs is. Kézről-kézre adódik. Mindenki annyit húz belőle, amennyi jól esik. Ettől aztán fokozódik a jókedv. Jólakott ember a bújást-bajt is elfelejti. Egyszercsak elcognak odakint a hegedővel. Szánta Bangó rázendít a bekészítöt. Nosza irtes lesz egyszerbe apajta. A fiatalok táncra perdül. Lerázzák takaroson a juhusos kását. Egy-két csárdás után abahagyja a cigány, gazdúr megkínálja a maradékkal a cigánybandát. A szüretelők sereg pedig újra munkába kezd.

— Bangó! Este szüretelre aztán itt legyetek, nehogy másfelé álljatok! — adja ki a parancsot gazdúr.

— Szívesen gazdúr, mind egy szálit itt leszünk!

A sallangos kostürcsokból jóféle szüzdohánnyal megkínálja őket a gazda. Még egyszer jól meghúzzák a nagyőrost, aztán elballagnak. A szőlőben pedig halad a munka. Kezdődik újra a dévaj pajkoskodás. A szép kis Esztilike beugrta kését dében a megszedett szőlővederbe. Ha észre nem veszi nagyapó, bizony megvágta volna a taposó lábát. Meg is indul a tréfa:

— Na Esztilike ez azt jelenti, hogy nem mégy férjhez az újbórra.

— Esztilike elpirul. Ránéz Istvánra, a puttonosra.
— Ebbe már én is beleszólok, ugye Esztilike lelkem? — monlja.
Az elpirult Esztilike nem mer szólni, de szép piros szája mosolygásra nyílik, ami aztán mindent megmagyaráz.

Délután már felteszik a nagy bográcot a szőlőfára. Juhtokány lesz a vacsora. Jó szögára felenszel meg a Bedri kutya is, nem győzik elkergetni a bográc mellett. Esteledik. Nem lehet tovább dolgozni. Bejönnek a szüretelők. Fegyverdurrogás, rakétázás suszorgása hallatszik mindenfelé. Nemely helyen görögützet gyujtanak, amely vörös-zöld színével bevilágít a sötétedő estébe. Pompás öszi idő van. A vacsora is kész van már. Körülülk a nagy bográcot. A régi csikóbőrös kulacs kézről-kézre jár. Nem kérdik itt már este, hogy ki lja-fia vagy. Szívesen látnak mindenkit, Szánta Bagó

Internálni fogja a rendőrség a kosztkamatizereket

A debreceni iparosok és kereskedők egyrőze a kosztkamatizérnak harmaiban vergődik! — állapította meg a gazdasági rendőrség

Az a nagyszabású nyomozás, amit a gazdasági rendőrség Debrecenben a kosztkamatizérak felgöngyölítésére mintegy 10 nappal ezelőtt megindított, befejezéshez közeledik. A rendőrség dög 87 tanu; hallgatott ki az ügyben, iparosokat, kereskedőket, akik rákényszerültek a kosztkamatra és akiket a legsötétebb uszorrával szepolyoznak azóta. Van olyan debreceni kereskedő, aki 20.000 forintot vett fel kosztkamatra és már 47.000 forintot fizetett kamatként. Leggyakoribb manipulációja a kamatizérnak a burkolt „csendes társ”-i szerződés, melynek leple alatt úgy érezték, nyugodtan vehetnek fel havonta munka nélkül, adózás alól kivont pénzükkel 1000—2000 forintot jóvedelmeként. Egy temetkezési cikket gyártó üzem ilyen szerződés alapján vett fel 10.000 forintot, amit már többszörösen visszafizette részeseidként a „csendes társ”-nak.

A gazdasági rendőrség hatalmas munkával 10 nap alatt teljes egészében összeállította a debreceni kosztkamatizérakok megállapítását. Megdöbbentő megállapítások tettek a vizsgálat alatt.

Néhány kosztkamatizér harmaiban vergődik a debreceni iparosok és kereskedők egyrőze! — állapították meg. A nyomozás során az is tisztázódott, hogy a kosztkamatizérak, akik havi 1000 forintokat tettek munka nélkül zsebre, egytall adócsalást is követtek el. Elhárították az adóhivatal előtt jóvedelmükkel, akik a gazdasági jóvedelmükkel a kivonatok az uszorrára kihelyezett pénzüket. Néhány napon belül, a tanuk kihallgatásának befejezése után a gazdasági rendőrség őrizetbe veszi a kosztkamatizérakokat, akiket a büntügyi felelősségre vonásig internálni fogják.

Ma lesz ítélet a gyilkosságokkal vádolt keretszemélyzet ügyében

A debreceni népbíróság dr. Tomola Béla elnökele alatt működő büntetőtanácsa harmadik napja tárgyalja már Nemes Károly biharnagybajomi földműves, Szelekovszky Ernő hajdúszoboszlói polgári iskolai tanár és társai háborús és népellenes bűnügyét. Nemes Károly a háború alatt a 106. sz. zsidó munkaszázadnál volt szakaszvezető, szakaszparancsnok-helyettes; — míg Szelekovszky főhadnagy rangban századparancsnok volt. A vád szerint Nemes több munkaszolgálatot agyonvert; Szelekovszky nem akadályozta ezt ezt meg.

A szerdai tárgyalási napon is tanukat hallgatott ki a népbíróság. Az első tanú, dr. Zichermann László közjegyző volt, aki másfélórás vallomást tett. — Vallomása szerint Nemes gyilkolt meg, vert nagyon több fickót-fuzos munkaszolgálatost, így Faragó Lászlót, Friedmann Ignácot, dr. Magyar Gáborot. Szerinte Szelekovszky is verkedett, egy alkalommal mindenkit végigvert. A rossz élelmézt — 20 deka kenyéret, 20 deka burgonyát, lóhúst kaptak — Szelekovszkyknak tulajdonítja, aki leveleit is elvette. — Leer Ignác debreceni kereskedő a következő tanú. Szerinte Nemes pustuszal, bottal ütötte az embereket. Szelekovszky közönyös volt mindent hagyott. A kikötött Szelekovszky rendelte el és amikor a kikötöttek jöttek, felhívta a gramofont. Szerinte Szelekovszky csak magastermetű embert vert meg, nem akart lehajolni a verkedéshez. Vallomása közben Csönka, a szakszervezet

kikötött népbírójára tiltakozást jelent be, mert a tanú előző nap a hallgatóság sorában hallgatta a tárgyalást. — Leer azt állítja, hogy csak rövid ideig volt bent. A tiltakozást jegyzőkönyvbe vették.

Orvosszakértők döntik el, tud-e hipnotizálni a cigányasszony

A debreceni törvényszék dr. Süre János elnökele alatt működő büntetőtanácsa szerdán tartotta meg a folytatásos főtárgyalást Lakatos Jánosné jómódú debreceni cigányasszony családi ügyében.

Lakatosné a közelmúltban két debreceni bellegelői tanján jóslás ürügye alatt megjelent s Kovács Istvánról a jóslás után nagyobb összegű pénzt, ruha- és fémterméket, élelmiszert, csirkét stb. vitt el. A karosultak azt edták elő, hogy őket hipnotizálta, öbikült állapotba hozta a cigányasszony, ki mervevén nézve őket és öntudatlan állapotban cselekedtek, adtak át mindent, amit a cigányasszony kért. Kovács hipnotizált állapotban levelet, nyomat írt a cigányasszonynak, amelyben azt írta, hogy azért adta oda a holmikat, mert „vele jött tette”. Még érdekesebb Szegedné esete, aki azt állítja, hogy amikor már a házától levő pénzt oda adta, a cigányasszonyi doléjs hatására, hipnotizálására önkívület állapotba, hógyzer hatása alatt kerekpáron átmenet a szomszédokhoz és fölülk is pénzt kért, akkor nem tudta, hogy hol járt, mit tett, csak később tudta meg a szomszédoktól. Amikor a cigányasszony mervevén ránegett, reszketes fogta el és többet nem tudott magáról,

pedig buzza. A fiatalok táncra perdülnek. Az öregek meg nótáznak.

Még azt mondják a kapások nem lesz bor!
Hát az a sok szegénylegény mi igiton.
Allig-állig, allig várja az edét, Hármassával ürítgeti az icét.

Ejféli felé elcsendesedik a nóta. A cigányok is ballagnak hazafelé. Innen-onnan még felhallatszik egy-egy jókedvű kurjantás. Aztán álomra hajtja fejét a szüretelők serege. Pihenni kell, mert olyan bőséges termést adott a jó Isten, hogy holnap is dolog lesz.

Igy volt ez hatvan egynéhány esztendővel ezelőtt. Ha így volt! Hiszen olyan régen volt.

Dózsa György.

Női kabát Férri ruha
ma is a legjobb
GRÜNFELD-nél
Kistemplom mellett.

Mindennem szállítást vállal az
Express Szállítási vállalat
iroda: Iparkamara ép. (Werbőczy-utca 2.)
Cégl. Szulimán Ákos szállítóményező

be vették.

Utána dr. Bihari József tanárt hallgatta ki a népbíróság, aki tud a hántalmazásokról. Őt a Pripjet-mocsárba dobta Szelekovszky. — Preizler József, aki a munkaszolgálatosok szakácsa volt, az élelmezési viszonyokról tesz vallomást. — Bálint Árpád, a hajdúszoboszlói polgári iskola igazgatója Szelekovszky egyéniségére tett vallomást. Szelekovszkyt demokratikus embernek ismerte, minősítése jó volt. Fried István kereskedő, Klein Bernát vendéglős, Grosz Sándor püspökudányi lakos, kereskedő, majd Ázoldi Sándor fuvarozó súlyosan terhelő vallomásokot tesznek. — Az utolsó tanú dr. Grosz Sándor hajdúszoboszlói lakos. — Ezután úgy a népbíróság, mint a védelem több új tanú kihallgatását kérte a népbíróságtól. Több beidézett tanú nem jelent meg. A népbíróság elrendelte még Klein Tibor, Bánhegyi Sándor, Bajomi József tanúk kihallgatását, ezeknek a kihallgatására csütörtökön reggel kerül sor, amikor folytatják a tárgyalást. Csütörtökön kerül sor az iratok ismertetésére, a vád- és védőbeszédre; ítélet a késő déli órákban várható.

Szinte egyedülálló a bűnügyi és orvosi krónikában ez az eset. A törvényszék a közelmúltban úgy határozott, hogy törvényszéki orvosokkal vizsgálta meg a cigányasszonyt, tud-e hipnotizálni, vagy mágius, dejeses erővel, szuggesztív képességgel rendelkezik-e és megvizsgálta a két sérített is, hogy lehet-e őket hipnotizálni, köznyen öntudatlan állapotba hozni.

A törvényszék előtt szerdán megjelent Lakatosné, aki a vádlottak padjára ült, megjelentek a sértettek. Szakértőnek dr. Sánta Kálmán idegklinikai egyetemi tanár és dr. Örkös Sándor egyetemi tanár jelentek meg. A törvényszék elnöke ki akarta venni az esküt dr. Sánta Kálmántól, aki azonban kijelentette, hogy esküt nem tesz, csak fogadalmat, mert az eskü ellenkezik meggyőződésével. Utána az elnök ismertetette a tényállást a szakértőkkel, kérte, ha lehetséges, azt állítsák meg, rá tud-e kényszeríteni akaratát a cigányasszonyt a két sértettre, öntudatlan állapotba tud-e hozni azokat és szuggesztív, hipnózis stb. történt-e a jelen esetben.

Az orvosszakértők a vizsgálatot a klinikán kívánják lefolytatni, emihez a bíróság hozzájárult. Az orvosszakértők a klinikán vizsgálják meg és próbálják ki a cigányasszonyt „tudományát”, a klinikán vizsgálják meg a két sérített lelki, testi ellenálló erejét és véleményüket két héten belül írásban teszik meg, majd november elején a főtárgyaláson szóval is előterjesztik szakvéleményüket.

Hangszerek,
alkalmaznak, háruk minden minőségben és jáléárak legcsejben beszevezhők
Lovas hangszerüzletében
Simonffy-u. 1

Bricsesz nadrágot is készíttessen
Tóth Gábor őrszabóságban
PINC-UTCA 89.

Édesbolt mézeskalács
különleges
ségek speciális üzlete
Színházjárában.
Feltűnő alcsó árak!

Az István malom modernizált OLAJMALMA megindult.

Napraforgómagot vámcserére átvesz. Kiváló minőségű olajat és pogácsát ad. Ugyanott a Gabonavásárló Rt. megvásárolja mindenféle olajos magot bármily mennyiségben.

H I R E K

TERVELL TERMELJ!

Gyász évforduló

Szomorú évfordulója volt tegnap a magyaroknak. Három évvel ezelőtt, 1944 október 15-én megpecsételték az októberben bűnösen háborúba vitt ország sorsát. Déliben ugyan megtörtént az a történelmi lépés, amelyet már szívrepesve várt a magyar nép: a rádióban felhangzott a kormányzó proklamációja és hadparancsa a fegyverletételre. Az örömmámor azonban nem tartott sokáig. Horthy első és egyetlen megfélemlítő intézkedését olyan gondotlanul készítették elő, amely jellemezte az egész huszonötteszázados uralmát. Az állatias kudarcba futt s egy maroknyi áruló csoport német tankok védelme alatt átvette az uralmat és Magyarország történelmének leggyászosabb hónapjait elkezdődtek. Tovább vitték vágóhídra a magyarság tiszteletét, az embertelenség örökétől megszállottak a legszörnyűbb bűnöket követtek el ártatlan magyarok ellen. A szomorú évfordulón újra meg kell fogadnunk: a magyarok nem szegődik soha többé idegen érdekek szolgálatába!

Várható időjárás: Mészkelt szél, nyugaton egy-két helyen eső, fokozódó ködképződés, erős éjszakai lehűlés, gyengülő nappali felmelegedés.

Ügyeletes gyógyszerárak:
„Kossuth” Piac u. 26. „Szentháromság” Szabó Kálmán u. 24.
Rádiószó. Csütörtök: 6.30: Falurádió, 6.43: Reggeli torna, 7: Hírek, 7.20: Állatgyógyászati közlemények, 7.30: Rómái katolikus vallásos felolvasás, 8: Népek dalai, 8.45: Mindennapi kenyérünk, 9: MÁVAG szimfonikus zenekar, 10: Hírek, 10.15: Mauthner Anna heggedül, 12.45: Zenesz. Hírek, 13: Melódia együttes, 14: Hírek, 14.10: A lódarazs, 14.30: Ifjúsági énekkarok, 15: Rádiószó, 15.55: Műsorismertetés, 16: Német, Marika és Billicé T. vadár vidám felolvasás, 16.30: Gyermekrádió, 17: Hírek, 17.10: Rádiószó, 17.40: Vöröskereszt közl., 18: Veronika kedvence, 19: A háromvesselyű eddigi eredményei, 19.10: Köztársaság a Szegedi Nemzeti Színházban, 19.45: Hírek, 20.45: Falurádió, 21.15: Hangos Híradó, 21.30: A csodafurulya, 21.50: Hírek orsz. u. 22: Hírek, 22.25: Kardó Katalin és Kasal László éneke, 23: Kévszó — sok lemez, 24: Hírek — Bpest II. 17: Otvar tea, 18: Hírek, 18.05: Két romantikus mesze, 18.30: Jazz, 18.05: Schubert hangulatai, 19.30: Amerikából jöttem, 19.45: Falurádió, 20: Táncezen, 20.15: Heti sportzsemlé, 20.30: Rádiószó, 21: Hírek, 21.15: Film-dalok és balettrézseklő, 22.15: USA lemezek.

Féltékeny kezdődik Miskolcon a Magyar Városok Országos Szövetségének közgyűlése. A három napig tartó közgyűlésen Debrecen városát Szabó Kálmán polgármester képviseli.

Végelért az első szabaddisposztelési énekkortársulatok felállítását. A nevelők nevelése volt a célja, a munkásoknak vezetői, a zenészek tanárai és az összes zeneoktató tanárok vettek részt a tanfolyamon. Orsz. István, az általános iskolák énekkortársulati felügyelője vezette a tanfolyamot, amelynek 50 hallgatója rendelkezett sokat gyarapodott tudással a tanfolyam tartama alatt.

Debreceni nyomdászok sikere. A miskolci nyomdász dolgozó nagysikerű műsoros nyomdászba rendeztek, amelyen résztvettek a debreceni nyomdászok is. Az est során igen nagy tetszést aratott a debreceni nyomdász vegyeskar. A magánzólamokban: Bécsi Lola, Egervári Ilona, Stefán Lászlóné, Iponyánszky Márta, Huszár Margit, Szegleth Károly és Simon István arattak sikert.

Eltemette a forró salak Kocsis József diósgyőri munkást. Azonnal meghalt.

Leccapolják a kiskunhalasi nagy mocsarat. A mocsár helyén halastavat kíván a város létesíteni.

Ismét kigyulladtak a fertői nádasok. A néhány nappal ezelőtt nagy nehézségek árán elfojtott tűz a Fertő nádasában újra fellángolt. A tüzet még nem sikerült elfojtani és a partmenti erdők veszélyben forognak.

A szegedi üzemi munkások küldöttsége felkereste a város vezetését és bejelentette, hogy amennyiben az üzemi munkásság nem kap burgonyát, abba hagyja a munkát. A polgármester megígérte, hogy biztosítani fogja a munkásság burgonyaellátását.

Nem engedte be hadifogoly férjét Gömöri Jánosné budapesti asszony. Kijelentette, hogy már mást szeret és az ura menjen amerre lát. A férj erre betörte az ajtót mire a feleség feljelentette. A vizsgálat megindult.

Szeütes városa a volt huszár-laktanyában városi bölcsődét létesített.

Ezer német tengerész holttestét találták meg a Tirpiz nevű német csatahajó roncsai alatt. A hajót most emelik ki s a mélybe leszállt búvárok jelentették, hogy a roncsok között ezer német tengerész holtteste fekszik. A hajót még 1944-ben süllyesztették el a szövetségesek.

Agyonlőtték a gyilkos átokfutót. Vasnak Róbert trencsényi lakos hirtelen megőrült. Agyonlőtte feleségét, majd kiszaladt az utcára és vadul lövöldözni kezdett. Négy embert ölt meg géppisztolyával, míg egy csendőrgolyó halálosan leterítette.

Újfalva gyümölcskártevő bukkant fel Kecskeméten, az amerikai fehér szökelepke, az eper, alma, birs és cseresznyefákat pusztítja és megáradja a szőlőt és a juharlét is. A gazdák avarégetéssel és arzénos permetezéssel védekeznek ellene.

Agyonverte az ápoló az elmegyógyintézetben. Győrben meghalt Varga József elmegyógyintézetben ápoló. A vizsgálat megállapította, hogy halálát a egyetlen bűnmű okozta. Apólióját, Kállay Józsefet letartóztatták.

Egyetlen kézzel járva megölté apját Nótin Ferenc nyirádonyi lakos, aki az elmúlt éjjelet ittasan tért haza. Az apagyilkos legényt letartóztatták.

Míg az ör alszik, a tolvaj dolgozik. A szegedi városi kórházban az elmúlt éjjelet nagy arányú lopás történt. A tolvajok egész éjszaka nyugodtan dolgoztak az éjjelet órák pedig még nyugodtban aludtak.

Mérei lopásért most vona a felelősségre a járásbíró. Kardos Istvánné szül. Boga Julia és testvére Boga Borbála István út 33. sz. alatti lakosokat. A tárgyalás f. hó 20-án dr Kovács László járásbíró előtt lesz amelyre az egész Széchenyi- s Tócsy kerti lakosok felügyelnek.

Megnyitják a távbeszélő forgalmat Finnország és Magyarország között a Prága Stockholm áramkörön keresztül.

69 utasával belezuhant az Atlantik óceánba egy amerikai repülőgép. Az utasoknak nem történt komolyabb bajuk, mert egy arra cir káló orszárad valamennyiüket felszedte.

Három ellentét jelentettek be a debreceni rendőrségen. Bagoly István 15 éves napzsámoly, Sebess utca 35. lakos, Pallós Béla 49 éves Jericho utca 11-13. lakos és Lukács Ernő 20 éves, Apponyi utca 20. sz. alatti lakosok tüntek el. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy nem-e bűncselekmény áll az ellentétek mögött.

A „Szabadság” c. lap értesülése szerint Fischmann Leó az Egyesült Izzó ügyvezető igazgatója repülőgépen külföldre szökött és nagy vagyonát is külföldre csempészte.

Földes községben október hó 29-én országos állatvásár lesz, melyre mindenféle állat felhajtható.

Minusz hat fok hideg volt Debrecenben az elmúlt éjszaka. A meteorológiai intézet jelentése szerint a Tiszántúlon kemény fagy volt a szerdára virradó éjszaka. Nyíregyházán is, Debrecenben is minusz hat fokot mértek a talaj mentén.

Kedden Egyiptomban 123 ember halt meg kolerában. Ugyanakkor 395 új megbetegedésről érkezett jelentés.

Ismeretlen tettes kórházban lakásán még súlyos betegen fekvő Nemes Géza Gy. Eötvös u. 14. sz. alatti lakos. Értékes ruhaneműt és más tárgyakat vitt el.

Kirátkatibérről Pethő Lajos Szent Anna utca 10. szám alatti kézimunkaüzletének kirakatát feltörve onnan 500 forint értékű gyapjufonalat és cernát lopott.

Lopott és megszökött a kúriakőről a kellenévi szélhámos. Beszámoltunk arról, hogy a debreceni rendőrség elfogta a magát dr. Horváth Kálmán szombathelyi lakosnak kiadó szélhámosnőt, akitől kilenc névre kiállított iratokat találtak, melyek segítségével az ország különböző városában szélhámoságokat követett el. Horváthné öngyilkosságát kísérelt meg, mire a belkúriakára szállították. Ott az elmúlt éjszaka összeszedett kórházi fahérműket, agyéműket, betegátszalnak kabátját és megszökött. A rendőrség megindította a kérészkérésére a nyomozást.

Hamarosan megjelennek a református tankönyvek. Az egyetem konvent tanácsai előadása értelmére a református iskolák vezetőit, hogy az új református általános iskolai tankönyvek előrelát. hatóság még ebben a hónapban megjelennek.

70 uszály leroldott össze Vácra. A rendkívül alacsony vízálás miatt. Minthogy az uszályok egyelőre nem tudnak átkelni a napokban ismét 80 centivel apadt véczi gázlón, vészjelző került a dorogi szénforgalom, elsősorban pedig a Weiss Mannfrád gyár szénellátása.

Újabb orkán tudott Eszék-Amerikára. Az orkán ismét a Florida félsziget söpör végig és 160 kilométeres sebességgel dúróng a szél.

Az atombombázást túlélő fák 1 év alatt annyit nőttek, mint másékor két év alatt — jelenti az angol rádió a japán tudósok beszámolója nyomán.

Több mint 10.000 londoni munkés vállalkozott arra, hogy túlórázik a kivétel fokozása érdekében.

Brémában vasárnap választásokat tartottak, melyben a lakosság elfogadta az alkotmány tervezetét. A keresztény demokráta 49, a szociáldemokráta 46, a kommunista 10 százalékat kaptak a szavazáson.

Hetvenöt ezer illegális zsidó bevándorló kapott telepedési engedélyt Palesztinában.

Mi az oka a villamos korlátozásnak? A villamos járatok csökkenésének az oka ezáltal nem a szénhiány. Az Elektromos és Gázművek áramfejlesztőjét javítják ezért csak korlátozott árammennyiséget tud a vállalat a HEV-nek adni.

A pártok hírei

Ma este tánc a Kiszegza Párt nagytermében 7-10-ig.

Lezuhant a bintáról és combcsonttörést szenvedett Pásti Sándor 9 éves gyerek, Mező utca 6. szám alatti lakos. A sebészeti klinikára szállították.

Feltörte ismeretlen tettes Weisz Simon Széchenyi utca 33. szám alatti lakos pénzét és 600 forint értéket lopott.

Nagyarányú olajraziát rendezett a gazdasági rendőrség a Simonffy utcai piacon, 9 árut elűlített, akik 8-10 forintért árulták az olajt. Többek között elő állították Róza Boriska nyírcsádi lakost, akitől nagyobb mennyiségű olaj volt. Az olajat elkobozták s megindult az árdrogítók ellen az eljárás.

Ittasan átvédte a határon. A közelmúltban Timár Ilés nagykereskedő ittas állapotban elfűvedt és a román határon túl került. A románok őrizetbe vették egy hétig fogvatartották, utána átvették a határon. A rendőrség gőzök és tiltott határátlépés miatt tett feljelentést Timár rendőr ellen, akit bekísértek a debreceni vizsgálóbíróra. dr. Illyés Gábor vizsgálóbíró szabadlábra helyezte a rendőrt, aki azzal védekezik, hogy elfűvedt és így került át a határon.

Fűzött, gyógyhaszkót, mellterítő, princesszűzöt hozott anyagból is készítek. Piáter Ilona fűzőkészítő határhány u. 26.

Complex kombinált háló, ebédok, konyhagaratúrák, márkás festmények, magyar és keleti szőnyegek, magános bútordarabok, recamierék, fotóelek, hihatet. Isten ócska árban eladók Ivány Endre bútor és lakberendező rakályaiban Piac u. 87 és Kálvin tér 19. (Püspöki palota Nagytemplommal szemben).

JÓ ALLAST AKAR? Taputjau gépirást gyorsírat dr. Naményiné gyorsíróiskolájában Piac 58. Lincolum-házban.

Uj telefonszámom jegyezze fel! Mayer Kriszta, Kossuth utca 28.

KALAP újdonságok érkeztek

FRANK Arany Éka

Köveit váhajok bármilyen anyagból, tökéletes gyors, pontos kiszámítás. Levelezőlap hívásra jelentkezőm Kincseshegy u. 27.

Ruháit kifogástalanul festi, vegyáztatja Konez, Péterfia 30. Szent Anna 12.

Felvette a más pénzét, Csáko Gyula hajdúhadházi lakos apja községi kézbesítő volt. A múlt nap kivett apja zsebéből az iratok közül több pénzszalvánt, amelyeket nem kézbesített még ki a teleknek a kézbesítő. Az utalványok alapján a postán felvette a pénzt, alá írta más névben a postautalványt, 580 forintot vett így fel, a pénzt emulattal. Csákos és okirathamistós miatt indult meg ellene az eljárás.

Édesapjával ellen adott ki vándiratot a debreceni államügyészség, Jáv. Varga Sándorné nagylelkű, Jáv. Károlyné csökmői és Gáthy István álmódi lakos több mázsa söt csempészték át Romániából. Jövendőki kihágás miatt emelt vádat az államügyészség.

Egy évi börtönrre ítélt a debreceni törvényszék Toka Gyula debreceni Hajnal utcai lakost, házfelfüggyelést, akit család ér lopás miatt vádolt az államügyészség. Paraszaszóanyag, gyertyalapás miatt állapította meg bűnösségét a bíróság és ezért ítélt el egy évre.

Gyümölcsök téli eltartása

A dió. Elrakásra legjobb a magától lehulló dió, mogoró, mandula, vagy amikor a dió burka magától felrepedt, akkor szedjük. Rudaal a fát ütögetni nem tanácsos, mert megsértjük a következő évi termést adó galyakat. A zöld burkával együtt lehullottakat halomba gyűjtjük, zsákkal, ponyvával letakarva néhány napig fűllesztjük, azután könnyen kiszedhetők a burokból. A buroktól megtisztított diót és mogorót v. mandulát — nehogy megbarnuljanak, mert így kevésbé értékesek lennének — szódás vízben azonnal meg kell mosni, utána tiszta vízzel alaposan leöblítendő s hűvös, szellős helyen gyorsan szárítandók (padlázon, szabadban ponyvára teregetve). Hogy az igea nagyzedem diók bele minél hosszabb ideig tde, nyirkos könnyen hámzóható állapotban maradjon, nyirkosságukat kell megtartani oly módon, hogy csak addig tartjuk vékony rétegben szétterelve, míg hűjük felzár megazikkad. Ezután hideg, nyirkos helyen, sziben, pincében, veremben, kint a szabadban több réteg vastagságban lombbal betakarva tartjuk s ügyelünk, hogy teljesen meg ne száradjanak, nyirkos maradjon hűjük, esetleg hidegvízzel flocman ápermetezzük. Így ezek a nagy diók november végéig is jól hámzóható, úde, friss belet szolgáltathatnak.

Egyébként a diót, mandulát, mogorót hosszabb időre, tavaszig vékony rétegben szétterelve vagy kisebb zsákokban, mogorót üvegbe, biztosan eltarthatunk, ha szellős helyen tartjuk és szikkasztásukról kellően gondoskodunk. Teljesen száraz felületűeknek kell lenniök, de zörögnek nem szabad, mert ez túl száraz voltukat jelentené. Diót is lehet kertben ássót 60-80 cm mélyégű gödörben venni. Ez esetben a meg nem mosott, ki nem szikkasztott dió újjai vastagságban — szerves, rothadó anyagot nem tartalmazó homokba vagy kizs földbe rétegezzük. Legfeljére 2-3 arasznyi vastagon földet kupacoltunk reá s télen, hogy ez a föld ne fagyjon meg s így könnyebben hozzáférhesünk, szalmával, gazsal jól betakarjuk.

Orbán Balázs

Bodnár Lajos végrehajtónak adása elűti Pk. 10279-1947. Számú végrehajtási ügyében eljárva Debrecenben a zsbvásonron ki nem szállítás esetén pedig Debrecenben a Kúlszobartér 54. szám alatt 1947 október 25-én délután 9 órakor megtartandó bíról árvérsen 4400 forint becserélték kúlszobai ingóságokat, úgymint bútordarabok, festmények és egyéb ingókat, Vannay András bír. vajtó.

GYÁSZROVAT

Mely fűjdalemmal tudatjuk hogy a drága 35 évesre és anyós

Dr. Nagyházy Sándorné

Vonaa Z. ófia
1944. évi november hó 3-án 75 éves korában elhunyt. A szeretett halott földi részlet ideiglenes nyugalóhelyéről Nagycsere 119. szám alól exhumáltjuk és szombaton 1 órakor fogjuk a Köztemetőben (XII-es tábla) a sírnál tartandó gyászóra után szeretett férje mellé végső nyugalomra helyezni. Gyászoljai szerető fia Nagyházy Sándor feleségével Kiss Krisztaval és a kiterjedt rokonsággal. Lakás: Nagycsere 119. (Eötvös u. 41.) Minden külön értesítés gűyázap) helyett. Gebauer tö. metkezési vállalat.

